

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: **19 Aralık 2025**
Sayı: **15638**

- 37945

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.
15.12.2025

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa ili Hızmalı Mahallesi ve çevresinde, kentsel dönüşüm kapsamına alınarak tahliye edilen yapıların uzun süredir atıl durumda bırakıldığı, bu yapıların metruk hale gelerek madde bağımlılarının barınma alanına dönüştüğü ve bölgede suç oranlarını artırdığı yönünde çok sayıda yurttaş başvurusu tarafıma iletilmiştir.

Boşaltılan yapıların yıkımının veya dönüşüm sürecinin başlatılmaması; bu alanların fiilen kamu düzeni ve güvenliği açısından riskli bölgeler haline gelmesine yol açmıştır. Metruk yapıların denetimsiz bırakılması sonucunda kundaklama, gasp, hırsızlık ve madde kullanımı gibi olayların arttığı; çocukların okula, kadınların günlük yaşama korku içinde katılmak zorunda kaldığı ifade edilmektedir.

Kentsel dönüşüm uygulamalarının amacı yalnızca yapı stokunu yenilemek değil; aynı zamanda yaşam güvenliğini sağlamak, sağlıklı ve güvenli çevreler oluşturmaktır. Tahliye edilmiş alanların uzun süre kaderine terk edilmesi, kentsel dönüşümün amacına aykırı olduğu gibi idarenin hizmet kusuru tartışmasını da beraberinde getirmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2'nci maddesinde düzenlenen sosyal devlet ilkesi, devletin yurttaşların can ve mal güvenliğini tehdit eden riskleri önleyici tedbirleri alma yükümlülüğünü içermektedir. 5'inci maddede devlete yüklenen temel amaç ve görevler arasında; kişilerin huzur ve güvenliğini sağlamak açıkça sayılmıştır.

Ayrıca Anayasa'nın 56'ncı maddesi, herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğunu hüküm altına almakta; bu yükümlülüğün yerine getirilmesini idareye bırakmaktadır. Kentsel dönüşüm alanlarında tahliye edilmiş yapıların uzun süre denetimsiz ve güvensiz biçimde bırakılması, bu anayasal yükümlülüklerle bağdaşmamaktadır.

Bu bağlamda;

1. Şanlıurfa ili Hızmalı Mahallesi ve çevresinde kentsel dönüşüm kapsamına alınan alanlar hangileridir? Bu alanlarda bugüne kadar kaç yapı tahliye edilmiş, kaç hâlen metruk durumdadır?
2. Tahliye edilmesine rağmen yıkımı veya dönüşümü başlatılmayan bu yapılarla ilgili olarak Bakanlığınızca hangi tarihlerde güvenlik, yıkım, mühürleme veya denetim işlemleri yapılmıştır? Yapılmadıysa gerekçesi nedir? bu işlemler sonrasında söz konusu yapıların yeniden metruk hale gelmesini önlemek amacıyla hangi kalıcı tedbirler alınmıştır?

3. Hızmalı Mahallesi ve çevresinde, metruk yapılar nedeniyle ortaya çıkan gasp, hırsızlık, kundaklama ve madde kullanımı olaylarına ilişkin olarak Bakanlığınıza veya bağlı birimlerimize iletilmiş resmî bildirim ve şikâyet sayısı kaçtır?
4. Bu şikâyet ve bildirimler mevcut olmasına rağmen, kentsel dönüşüm sürecinin bugüne kadar fiilen başlatılamamasının idari, mali veya hukuki gerekçesi nedir?
5. Hızmalı Mahallesi ve çevresindeki kentsel dönüşüm alanlarında inşaat faaliyetlerinin başlama tarihine ilişkin takvimlendirilmiş bir planlama bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa hangi tarihte başlanacaktır?
6. Dönüşüm süreci tamamlanana kadar, metruk yapıların kamu güvenliği tehdidi oluşturmasını önlemek amacıyla geçici güvenlik, aydınlatma, çevreleme veya yıkım tedbirleri alınacak mıdır? Alınacaksa bunlar nelerdir?
7. Bu süreçte, mahallede yaşayan çocukların, kadınların ve yurttaşların güvenliğinin sağlanması amacıyla ilgili belediyeler ve kolluk birimleriyle Bakanlığınız tarafından resmî bir koordinasyon sağlanmış mıdır?
8. Hızmalı Mahallesi örneğinde ortaya çıkan bu durum dikkate alındığında; Şanlıurfa genelinde kentsel dönüşüm kapsamına alınıp uzun süredir bekleyen, benzer güvenlik riskleri barındıran başka mahalleler bulunmakta mıdır?